



SAOPŠTENJE ZA MEDIJE

Povećanje državnih prihoda, a ministar finansija traži smanjenje budžeta!?

Sarajevo, 05.10.2023.

U najmanju ruku djeluje čudno izjava novog ministara finansija BiH, gosp. Amidžića, da će predložiti manji budžet institucija BiH za narednu, 2024. godinu. Istup, podsjetimo, dolazi samo dan nakon što je Uprava za indirektno oporezivanje BiH (UIO BiH) iznijela podatak da je tokom prvih devet mjeseci tekuće godine povećala prihode za 515 miliona KM ili 7% više u odnosu na isto razdoblje 2022. godine. Konsekventno, novi državni budžet trebao bi porasti najmanje za taj procenat. Pri tome, treba imati u vidu činjenicu da je državni budžet, neprimjerenim odnosom političara, duže od deceniju „žrtvovan“ nauštrb entitetskih prihoda. Neposredno nakon osnivanja UIO BiH, državni budžet je bio veći od entitetskih, a sada je nekoliko puta manji, što uzrokuje velike probleme u efikasnosti i održivosti institucija na državnom nivou.

Svakako jedan od primjera je Ministarstvo odbrane BiH (MO BiH) i Oružane snage BiH (OS BiH) koje su možda i najviše pogođene nedostatnim sredstvima za izvršavanje njihove misije i mandata. Još je 2016. godine Predsjedništvo BiH usvojilo dokumente „Pregled odbrane“ i „Plan razvoja i modernizacije OS BiH“ koji su predviđali dugoročno ulaganje finansijskih sredstava u jačanje odbrambenog sistema. Uprkos političkoj saglasnosti, državni budžeti u narednim godinama nisu obezbjedili nikakva finansijska sredstva koja bi podržala kreiranje razvojnog budžeta MO BiH i OS BiH.

Najnoviji primjer, kada nije data saglasnost Vijeća ministara BiH za izdvajanje sredstava u iznosu od 3,6 miliona KM za nabavku novih helikoptera, predstavlja još jedan perfidan vid izigravanja političkog dogovora, usmjeren na podriivanje spremnosti OS BiH. Naknadna pamet je najprihvatljivija za kritičare, što ne abolira ni autore ovog saopštenja, ali je nepojmljivo da niko iz najviših struktura ne obrati pažnju na detalje realizacije predmetnog političkog dogovora. Obrazloženje novog ministra finansija BiH, da se sredstva iz tekuće rezerve ne mogu koristiti u ovu svrhu, sasvim je logično i opravdano, jer je zakonom predviđeno da ista upotrebljavaju samo za hitne i nepredviđene situacije tokom godine. Stoga je neko u strukturama vlasti morao blagovremeno uočiti i notificirati da se na ovakav način ne može realizovati prethodni zaključak Vijeća ministara BiH, odnosno saglasnost za nabavku helikoptera.

Ne sporeći navode ministra finansija da se sve institucije moraju ponašati racionalnije, efikasnije i odgovornije u trošenju budžetskih sredstava, na šta redovno upozoravaju i revizori, blagovremeno usvajanje povećanog budžeta jedini je adekvatan pokazatelj spremnosti i opredjeljenja političara da se BiH učini funkcionalnijom i perspektivnijom.

dr. sc. Denis Hadžović
predsjednik Centra za sigurnosne studije

